

keerd aan de strategie die Punt ontwikkelde om een potentieel publiek aan zijn spelers te binden, wordt hier het publiek georganiseerd, op zoek naar mogelijke spelers. Het ligt - gezien Corvers aantekening - voor de hand om hier eerder te denken aan Corver dan aan Punt. Daar geef ik hieronder nog nadere argumenten voor. De door Corver geschetste gang van zaken zou licht werpen op de positie en houding van Elzevier en op de relevantie die Isaak van Rijckevorsel in dit genootschap zag voor de geschiedenis van de schouwburg, al zal ik op Corvers opmerking hieronder nog terugkomen.

Opmerkelijk is dat de twee initiatiefnemers van de exploitatie van een commerciële schouwburg ná september 1773, Gelinus van Spaan en Cornelis van der Pot, tot géén van beide genoemde genootschappen hoorden en aanvankelijk dus kennelijk onafhankelijk opereerden.¹³⁾ Volgens Corver gaven ze van meet af aan geldelijke ondersteuning aan Punts theateronderneming van 1773. Mogelijk heeft daar toch ook nog een genootschap achtergezeten: *Kunst wordt door IJver Aangespoord*. Dit dichtgenootschap verzorgde de gelegenheidsstukken voor de opening van het toneel in mei 1773 en bij de geboorte van een prinsenkind in februari 1774 (*Het juichend Nederland*). Daarvoor tekende Abraham Maas, de remonstrantse predikant en gedoodverfd auteur van de *Vyftig Brieven van een Rotterdamsch Heer*, waarin verslag wordt gedaan van alle voorstellingen op het Rotterdams toneel vanaf mei 1773 tot april 1774. Gelinus van Spaan, wiens naam op één der latere abonnementslijsten aan die van Maas verbonden wordt, heeft waarschijnlijk connecties gehad met dit genootschap. Van Spaan verhinderde de opvoering van de *Graaf van Olsbach* in proza en liet het door Abraham Maas in verzen omzetten. Haverkorn veronderstelt zelfs dat een hekeldicht op Corver, in de tijd van diens conflict met Van Spaan, uit dit genootschap voortkwam.¹⁴⁾ Al deze aanwijzingen leiden tot de gedachte, dat Punts komst naar Rotterdam mede inzet was van een genootschapsstrijd en van een 'smaak-verschil'. Een groep mensen met een duidelijke voorkeur voor poëtisch toneel en (dus) voor de declamatievorm van Punt troefde initiatieven af van een groep mensen die doende was via een ander genootschap de 'prozaïsche' Corver binnen te halen. Het resultaat was een compromis, waarbij toneelliefhebbers met een minder specifieke voorkeur steun boden aan alle initiatieven die toneel opleverden (vandaar de overlap in intekening). De keuze van Thijmen Abraham Elzevier als mede-Commissaris kan dan